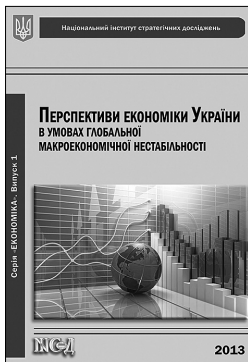

Нові видання НІСД

Перспективи економіки України в умовах глобальної макроекономічної нестабільності : аналіт. доп. / Я. А. Жаліло, Д. С. Покришка, Я. В. Белінська, А. П. Павлюк [та ін.]. – К. : НІСД, 2013. – 120 с.

У доповіді проаналізовано особливості економічних процесів в Україні в період посилення глобальної нестабільності 2012 р., а також визначено основні стратегічні пріоритети, актуальність яких зумовлена прогнозованими ризиками, викликами та завданнями забезпечення позитивних структурних зрушень в економічній та соціальній сферах України.

Авторами здійснено аналіз особливостей динаміки, головних рушіїв економічного зростання в Україні у 2012 р., виявлено чинники й тенденції розвитку основних галузей реального сектору економіки, динаміки інвестиційних процесів. Значну увагу приділено аналізу зовнішньоторговельної діяльності, розвитку грошово-фінансової системи, досягненням і перспективам фіскальної сфери. Зроблено прогнози щодо тенденцій розвитку економіки України у 2013 р.

Відзначено, що збереження макроекономічної стабільності й відносно непогані на тлі більшості розвинених країн, і насамперед країн ЄС, макроекономічні показники 2012 р. засвідчили суттєве посилення власної стійкості економіки України порівняно з 2008 р. Водночас серед актуальних ризиків для розвитку національного господарства у 2012 р. домінували саме зовнішні ризики, а саме: погіршення зовнішньоекономічної кон'юнктури (брак попиту на товари традиційного експорту та падіння цін на ринках промислової сировини); погіршення умов торгівлі внаслідок протекціонізму в країнах – торговельних партнерах; високий рівень цін на енергоресурси, що імпортує Україна; висока вартість і нестабільні умови надання зовнішнього фінансування банківському та корпоративному секторам; звуження можливостей доступу до міжнародних ринків капіталу. Відтак імовірність подальшого ускладнення ситуації в українській економіці внаслідок поглиблення кризи в країнах Єврозони та гальмування зростання у світовій економіці є доволі високою.

Наголошено, що після кризи зроблено чимало для зниження чутливості національної економіки до зовнішніх шоків, здійснення реформаційних перетворень, спрямованих на розбудову власних чинників економічного розвитку. Подальша політика модернізації, сконцентрована на інституційних змінах, має бути переакцентована на більш рішучі структурні зрушення. Експортоорієнтована сировинна модель економіки дедалі більше дає збої через нестабільність і фактичне згортання зовнішніх ринків. Водночас використання можливостей розвитку внутрішнього ринку не повинне консервувати сам характер нині діючої економічної моделі. Потрібні нові стимули для внутрішнього реінвестування в галузі з високою часткою доданої вартості, активне впровадження політики імпортозаміщення, зміни у структурі експорту на користь продукції з глибокою переробкою та застосування нових технологічних рішень. Економічні реформи закладають підвалини нової національної

економічної моделі розвитку, і 2013 р. може стати вирішальним для реалізації завдань реформ і розвитку.

Враховуючи зазначені ризики розвитку національної економіки у 2013–2015 рр., зростає значення мобілізації наявних ресурсів для подолання її структурних обмежень і реалізації реформ соціальної сфери. Саме тому зростає роль уряду, його активної діяльності для забезпечення розвитку економіки та її реформування у середньостроковій перспективі. Визначено системні пріоритети економічної політики в Україні у коротко- (2013 р.) і середньостроковій (2014–2015 рр.) перспективі, а саме:

- здійснення системних заходів щодо стимулювання економічного зростання, що включає: раціоналізацію використання наявного ресурсного потенціалу; мобілізацію не задіяних раніше чи задіяних неефективним чином ресурсів (насамперед фінансових); поліпшення якості зростання через розвиток підприємницької діяльності, капіталізацію раніше не капіталізованих ресурсів, впровадження інноваційних технологій та виробництв; покращення інвестиційного клімату;

- подолання інституційної кризи з метою відновлення дієздатності ринкових важелів реалізації державної економічної політики, формування суспільного консенсусу щодо здійснюваних економічних реформ. Досягненню цієї мети слугуватимуть: сприяння збільшенню зайнятості, спрощення самозайнятості та започаткування малого бізнесу; зміцнення партнерства держави, бізнесу та інститутів громадянського суспільства у формуванні державної політики, посилення наукових засад політики реформ; забезпечення ефективного правозастосування в усіх сферах суспільного життя; запровадження стратегічних засад формування економіки, спроможної відповісти на конкурентні виклики післякризового світу;

- забезпечення дієвості політики держави у протидії ризикам глобальної економічної кризи шляхом: модернізації інструментарію антиінфляційного регулювання із наданням переваги немонетарним інструментам; запровадження сучасних механізмів банківського регулювання, орієнтованого на поєднання стабільності банківської системи з активізацією кредитних механізмів структурної модернізації економіки; формування довгострокової стратегії валютної політики, що передбачатиме посилення курсової прогнозованості та запровадження інструментів зниження валютних ризиків для учасників валютного ринку.

Серед стратегічних напрямів державної економічної та соціальної політики у 2013 р. визначено: дерегуляцію та мотивацію бізнесу до зростання; розвиток внутрішнього ринку і стимулювання імпортозаміщення; стимулювання інвестиційної діяльності; сприяння експортерам та зміцнення конкурентоспроможності експорту; модернізацію важелів макроекономічної стабілізації; оптимізацію фіскальної політики в умовах жорстких бюджетних обмежень; диверсифікацію та підвищення ефективності соціальної політики.

Доповідь розрахована як на фахівців-економістів, представників державного управління та бізнесу, так і на всіх, хто цікавиться сучасною економічною політикою України.

Бюджетна політика в Україні в умовах ризиків сповільнення економічної динаміки : аналіт. доп. / О. О. Молдован, С. О. Біла, О. В. Шевченко, М. О. Кушнір [та ін.]. – К. : НІСД, 2012. – 80 с.

У доповіді досліджено особливості розвитку бюджетної політики в умовах ризиків сповільнення економічної динаміки, проаналізовано загрози для стабільності бюджетної системи, установлено пріоритети бюджетної та податкової політики на 2013 р., запропоновано пакет

